

Heydər Əliyev Azərbaycanca iki dəfə rəhbərlik etmişdir. Hər iki dəfə Azərbaycanı tənzümləndirən, böhrandan çıxarıb inkişaf yoluna qoymuşdur. Bu, onu göstərir ki, ictimai-siyasi quruluşdan asılı olmayaraq, Heydər Əliyev həmişə ən düzgün siyasət aparmış, Azərbaycan xalqının maraqlarını müdafiə və təmin etmişdir.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

nəticəsində qan-qadadan uzaq, sabitliyin və əmin-amanlığın hökm sürdüylən bir ölkəyə çevrildi. Gündən-günə artan neft gəlirləri, xarici investisiya axını ölkənin iqtisadi mənzərəsini dəyişdi, Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevirdi. Bu siyasi kursun ardıcılıq olaraq həyata keçirilməsi və daha da inkişaf etdirilməsi möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır. Regionda qlobal enerji layihələrinin təşəbbüskarı və iştirakçısı olan Azərbaycan hazırda bir sıra dünya və Avropa ölkələrinin “mavi yanacaq”la təminatında mühüm rol oynayır.

Məlum olduğu kimi, “Şahdəniz” yatağı ölkəmizi dünyanın potensial qaz ixracatçılarından birinə çevirmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, “Şahdəniz” yatağının işlənməsinin ikinci mərhələsinin ölkəmiz üçün əhəmiyyəti olduqca böyükdür. Belə ki, sözügedən mərhələ çərçivəsində hasil edilən daha böyük miqdarda “mavi yanacaq” Azərbaycanın ixrac imkanlarını genişləndirməklə yanaşı, “Şahdəniz” qazının alıcılarının sayının da artmasına səbəb olacaq. Bu da ölkəmizin regionda, eləcə də dünyada strateji tərəfdaş kimi mövqeyini bir qədər də möhkəmləndirəcək. Ən başlıcası isə “Şahdəniz” yatağının işlənməsinin ikinci mərhələsi Azərbaycan iqtisadiyyatına milyardlarla dollar bərabər investisiyanın qoyulmasına gətirib çıxaracaqdır.

Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə TANAP layihəsinin reallaşması çox mühüm tarixi hadisədir. Bu layihənin ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin və dünyadakı siyasi nüfuzunun artmasında önəmli rolu vardır. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev layihənin tarixi rolundan danışarkən demişdir: “TANAP

rupsiyaya qarşı mübarizə, səffəfliq, yenilik baxımından müasir dünyamızın əsas tələbinə çevrildiyi belə bir vaxtda ölkəmizdə qlobal çağırışlardan kənarında qalmır. Ölkəmizdə neft sektoru ilə yanaşı, qeyri-neft sektorunun inkişafına xüsusi önəm verilir. Bu işdə iqtisadi islahatların, regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı dövlət proqramlarının həyata keçirilməsi müstəsna rol oynayır. Məhz bunların sayəsində regionlarda sahibkarlıq inkişafı edər, yeni iş yerləri yaranır.

Son illərdə Azərbaycanda 2 milyonə qədər yeni iş yeri yaradılmışdır. Onlardan 1,5 milyon daimi iş yeridir. İşsizliklə bağlı aparılan tədbirlər nəticəsində bu göstərici 5 faizdən aşağı enmiş, yoxsulluq isə 5 faiz səviyyəsindədir. Prezident İlham Əliyevin dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, aparılan islahatlar və əldə olunan iqtisadi artım, ilk növbədə, Azərbaycan vətəndaşlarının maddi rifah halının yüksəldilməsinə yönəldilmişdir.

Ölkəmizdə işsizlik probleminin həlli istiqamətində qazanılmış nailiyyətlərin miqyası son illərdə nəzərə cəmpəcə dəyərdə genişlənmiş, ümumi iqtisadi inkişaf strategiyasının hazırlanmasını

rateji mövqeyə malik olan, qlobal enerji təhlükəsizliyinin təminatında mühüm rol oynayan bir dövlət kimi tanınır. Artıq Azərbaycanda qeyri-neft sektorunda iri həcmli layihələrin icrasına başlanılıb və ölkənin iqtisadi inkişafının neftdən asılılığının azaldılması prosesi müşahidə olunur. İqtisadiyyatın diversifikasiyası əsas məqsəddir, ÜDM-də əzəl sektorun və xidmət sahəsinin payının artırılmasıdır, sonayə hədəflərdə, o cümlədən neft-qaz məşinçayırması, neft-kimya, metallurgiya, cihazqayırma, tikinti materialları istehsalı, aqr sektor və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı sahələrində inkişafın sürətləndirilməsi, yeni iqtisadiyyat sahələrinin – İKT, turizm və kosmik sənayesinin rolunun gücləndirilməsi, xarici ticarət döviyyəsi həcminin artırılması prosesi davam edir.

Neft sektorunun sıçrayışlı inkişafı fonunda qeyri-neft sektorunun kölgədə qalması, ümumi iqtisadi inkişaf tempinin əsasən neft sektorundan asılılığının yumsaldılması və iqtisadiyyatın dayanıqlı strukturunun təmin olunması üçün qeyri-neft sektoru üzrə inkişaf strategiyasının hazırlanmasını

Heydər Əliyevin quruculuq strategiyası Azərbaycanı tarixi yüksəlişə qovuşdurmuşdur

Ümummilli lider Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövründə-- 70 illik sovet hakimiyyətinin son iki onilliyində respublikamızı keçmiş SSRİ-də bütün sahələrdə öncül yerlərə çıxarmışdır. 1970--1985-ci illər Azərbaycan tarixinin ən parlaq səhifələrini təşkil edir. Bu dövrdə Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanan kompleks inkişaf planlarının həyata keçirilməsi respublikamızın tarixində misli görünməmiş dəyişikliklər, yüksəlişlə nəticələnmişdir. Dərin zəkali, təşəbbüskarı və yorulmaq nə oldu-ğunu bilməyən rəhbər kimi Heydər Əliyevin səmərəli təşkilatçılığı sayəsində 1970-ci ildən Azərbaycan həyatında əsaslı sıçrayış dövrü başlanmışdır.

1970-ci il start ili olmuş, ölkə əməkçiləri illik planı vaxtından əvvəl və artıqlaması ilə yerinə yetirmişdilər. 1970-ci ildə respublikada milli gəlirin artım sürəti əvvəlki illəkdən dörd dəfədən də yüksək, 1966-1969-cu illərdəki göstəricilərdən, təqribən, iki dəfə artıq olmuşdu.

Heydər Əliyevin böyük təşkilatçılığı və rəhbərliyi altında, 1971-1975-ci illərdə xalq təsərrüfatının bütün sahələrində əməyin səmərəli təşkili, 1976-1980-ci illərdə planların vaxtından əvvəl yerinə yetirilməsi üçün möhkəm baza yaradılmışdır. 1978-ci ildə ümumi məhsul istehsalı 1980-ci ilə nəzərdə tutulan səviyyəni ötmüşdü. Bu onun xalqına, Vətəninə səvgisindən qaynaqlanan məqsədyönlü, yorulmaz fəaliyyətinin nəticəsi idi.

O zaman doqquzuncu və onuncu beşilliklərdə ərzində 1945-ci ildən 1970-ci ilə qədər dövrəyə nisbətən daha çox məhsul istehsal edilmişdi. Müharibədən sonrakı dövrdə ilk dəfə olaraq, doqquzuncu və onuncu beşilliklər üçün xalq təsərrüfatının inkişaf planları vaxtından əvvəl yerinə yetirilmişdi. Bunun nəticəsində əvvəllər bütün əsas göstəricilərə üzrə ümumittifaq göstəricilərindən geri qalan Azərbaycan tezliklə keçmiş ittifaqın ən inkişaf etmiş respublikalarından birinə çevrilmişdi.

Ulu öndər sovet dövründə respublikaya 14 illik başılıqlı zamanı və Moskvada SSRİ-nin ali rəhbərliyində çalışdığı sonrakı 5 ildə öz Vətəninə sosial-iqtisadi və mədəni sahələrdə həyata keçirdiyi möhtəşəm tədbirlərlə və uzaqgörən siyasəti ilə Azərbaycanı yaxınlaşmaqda olan dövlət müstəqilliyi erəsi üçün hazırlamışdır. 1969-1982-ci illərin zəfər irsi dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonrakı quruculuq üçün mühüm sosial-iqtisadi və mədəni baza, təməl rolunu oynamışdır.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin dşmənin qüvvələrini hiyla və fitnəkərliyi ilə istefa verməyə məcbur olmasından dərhal sonra Azərbaycanın başının üstünə qara buludlar almışdır. Sonrakı illərdə SSRİ-nin sürətli süqutu və Ermənistanın Azərbaycanca təcavüzü, eyni zamanda naşı və məsuliyyətsiz siyasətbazların hakimiyyət uğrunda mübarizənin kəskinliyi nəticəsində ölkədə yaranmış vəziyyət qazanılmış dövlət müstəqilliyini ilk addımlarında itirilmək təhlükəsi ilə üzləşdirmişdi.

1988-1993-cü illərdə cəbhədəki məğlubiyyətlər, Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında çaxnaşmalar, anarxiya, kaos, vətəndaş müharibəsi və s. ölkədə gərgin vəziyyət yaratmışdı. Belə bir təhlükəli məqamda xalq özünü

xilaskarını ikinci dəfə hakimiyyətə dəvət etdi. Xalq tarixi fəlakət anında öz qüdrətli və yurdeşvar oğlunu yenidən hakimiyyətə gətirməkdən başqa yol görməmişdi. Xalqın təkdişi müraciətini böyük həssaslıq və sevgi ilə cavablandıran Heydər Əliyev isə o böhranlı günlərdə demişdi: “Xalq mənə ümid bəsləyir, mən də bu ümidi doğrultmaq üçün ömrümün qalan hissəsini xalqıma bağışlayıram və həyatımı xalqıma qurban verməyə hazırım”.

Ulu öndərin ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışı müstəqil Azərbaycan iqtisadiyyatına, elminə, təhsilinə, səhiyyəsinə və mədəniyyətinə də yeni nəfəs gətirdi. Demək olar ki, cəmiyyətin bütün sferalarında inqilabi dəyişikliklər baş verdi. Təhsil və elm ocaqları Heydər Əliyevin qayğısı sayəsində öz əvvəlki şöhrəti bərpa etdi. Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik təcərbəsi, möhkəm iradəsi və uzaqgörənliyi sayəsində vətəndaş müharibəsi dayandırıldı, Milli Ordumuzun döyüş qüdrətinin artırılması nəticəsində torpaqlarımızın işğala son qoyuldu və atəşkəs əldə olundu.

Qısa bir zamanda ulu öndərin bilavasitə rəhbərliyi altında respublikamızda ictimai-siyasi sabitlik və iqtisadi dirçəliş təmin edildi. Siyasi aləmdə dövlətimizin beynəlxalq nüfuzu möhkəmləndi və müstəqilliyimiz dönməz xarakter aldı. Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1995-ci ilin noyabrında müstəqil respublikamızın ilk konstitusiyası qəbul olundu, parlamento seçkilər keçirildi. Şərəfdə ilk dəfə olaraq Azərbaycanın ölmə hükmü ləğv edildi, hüquqi və sivil dövlət quruculuğu prosesi başlandı. İqtisadi islahatların həyata keçirilməsi geniş vüsət aldı.

Bütün bunlar məhz ulu öndər Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti və gərgin əməyi nəticəsində mümkün oldu. Bu dəhi şəxsiyyət tükənməz enerjisinin nəinki öz xalqın, dövlətin inkişafına, bütövlükdə dünya xalqlarının iqtisadi, mədəni və iqtisadi inkişafına, dövlətlərinin inkişafına öz mühüm töhfəsini verdi. 1994-cü il sentyabrın 20-də imzalanan “Əsrin müqaviləsi” ilə müstəqil Azərbaycanın yeni neft strategiyası həyata keçirilməyə başlandı və ölkə iqtisadiyyatına yətinilən investisiyanın həcmi illəbə artı.

Keçmiş sovet respublikaları arasında Azərbaycan ilk dəfə Qərbin iri neft şirkətləri ilə belə böyük miqyaslı saziş imzaladı və Xəzər donizində beynəlxalq əməkdaşlığın əsasını qoydu. Bununla da Prezident Heydər Əliyev o dövrdə növbəti dəfə

Tarixi tərəqqinin təcrübəsi göstərir ki, yalnız güclü siyasi lider yetişdirən xalqlar öz milli haqlarına və sərvətlərinə sahib olmaq imkanını qazanırlar. Dünyada müstəqil və təbii sərvətlərə, eləcə də neftlə zəngin olan ölkələr çoxdur. Lakin suverenliyindən və sərvətlərindən bütün dövlətlər heç də öz xalqlarının rifahı üçün lazımı səviyyədə istifadə edə bilmir. Azərbaycanın ən yeni tarixinin bütöv bir dövrü ümummilli lider Heydər Əliyevin şərəfli adı və möhtəşəm fəaliyyəti ilə bağlıdır. Onun bir qərənlik rəhbərliyi dövründə respublikamız əsrlərə bərabər inkişaf yolu keçmişdir. Məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinin müxtəlif ictimai-siyasi quruluşları əhatə edən hər iki dövründə onun uzaqgörən siyasəti sayəsində həmin sərvətlər xalqımızın rifah halının yaxşılaşmasına yönəldilmişdir. Ulu öndər respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrdə var qüvvəsinin və bacarığını Azərbaycanı yüksəlişinə həsr etmiş, nəhəng quruculuq işlərinin təşəbbüskarı olmuşdur.

Böyük siyasi cəsarət, dönməz iradə, dəqiq iqtisadi hesablama və dərindən müdriklik nümayiş etdirərək, müstəqil Azərbaycanın yeni neft doktrinasını irəli sürdü.

Avropa və Asiya qitəsinin arasında yerləşən Azərbaycan tarixən qərblə şərq, cənubla şimal arasında “körü” funksiyası daşıyır. Tarixi İpək Yolunun bərpasına həsr edilən və Bakıda böyük tənqona ilə keçirilən beynəlxalq konfrans respublikamızın yenidən iki qitəni birləşdirən qovşağa çevrilməkdə olduğunu nümayiş etdirdi. İpək Yolunun üstündə yerləşən 33 ölkənin, 8 beynəlxalq təşkilatın nümayəndələri ölkəmizin paytaxtına toplaşmaqla Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu bütün dünyada bir daha təsdiq etdilər.

13 aprel 1999-cu ildə Ataturk-ün “Yürdədə sülh, cəhəndədə sülh” prinsipinə uyğun olaraq ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanı və Qafqaz bölgəsində sabitliyin bərpə edilməsi, dostluq, qarşılıqlı anlaşma və mehriban qonşuluq münasibətlərinin bərpa olunması, bütün dünyada sülhün qarşısı kimi Beynəlxalq Ataturk Sülh Mükəfatına layiq görüldü. Bütün bunlar bu gün Azərbaycan xalqının dünyada sülhsevər bir xalq kimi tanınmasına səbəb olmuş, respublikamızın müstəqilliyinin qorunub saxlanmasına, dinc quruculuq işlərinin aparılmasına, iqtisadiyyatımızın möhkəmləndirilməsinə tarixi bir imkan yaratmışdır.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanan və dünyanın nəhəng şirkətləri ilə birgə imzalanan “Əsrin müqaviləsi” yeni neft strategiyamızın şanlı səhifələrini açdı. Məhz bu müqavilə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafının təməl daşına çevrildi, azad iqtisadi mexanizmlərin tətbiqi edildi və respublikamızın dünya iqtisadiyyatına dinamik inteqrasiyasını təmin etdi, xarici investisiyanın ölkəmizə axımını sürətləndirdi və Azərbaycanı yeni neft-qaz müqavilələrinin bağlanmasına güclü təkan verdi.

Həmin dövrdə Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti olmuş Corc Buş Heydər Əliyevə Azərbaycanın yeni neft doktrinasını irəli sürdü. “Amerika Birləşmiş Ştatları Sizinlə sıx işləyərək, qlobal enerji təhlükəsizliyini təmin etməyə və Azərbaycan xalqı üçün daha firavan, dinc gələcək qurmağa yardım etməyə hazırdır”. Əsaslı ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin istismara verilməsinin ölkəmizdə istehsal edilən neftin dünya bazarlarına çıxarılmasında rolunu avəzizdir.

Heydər Əliyev kəmərinin təməlinin qoyulması mərasimindəki nitqində demişdir: “Bakı-Tbilisi-Ceyhan çox böyük iqtisadi xarakter daşıyır. Ancaq təkəcə iqtisadi deyil, hesab edirik ki, siyasi xarakter daşıyır. Bu layihə və onun həyata keçirilməsi Qafqaz bölgəsində sülhün, əmin-amanlığın, təhlükəsizliyin təminatçısı ola bilər”. Respublikamızda istehsal edilən neft-qaz xalqımızın güzəranının yaxşılaşdırılmasına, onun ictimai-siyasi həyatında böyük rol oynayır və hələ uzun illər də oynayacaqdır.

1993-cü ilin ikinci yarısından etibarən ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən aparılan məqsədyönlü daxili və xarici siyasət nəticəsində 1995-ci ildə Azərbaycan ictimai-siyasi sabitlik təmin edildi, sosial-iqtisadi problemlərin həlli, o cümlədən əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlər ön plana çəkildi. Ardıcılıq olaraq aparılan islahatlar qısa müddət ərzində öz bəhrəsini verməyə başladı və iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində ciddi irəliləyiş əldə olundu. Görülən məqsədyönlü və uzaq perspektivlərə tuşlanılması tədbirlər nəticəsində gerilənmənin qarşısı bərdəfəlik alındı.

Alfred Nobelın XX əsrin əvvəllərində “burada neft, qan və siyasət çox sıx şəkildə bir-birinə qarışır”, - deyərək xarakterizə etdiyi Azərbaycan artıq XX əsrin sonunda xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevin gərgin əməyi, məntiqi siyasi gedişləri və inkişaf strategiyası

layihəsi bizə imkan verəcəkdir ki, Azərbaycan zəngin qaz resurslarını dünya bazarlarına böyük həcmdə nəql etsin. Hesab edirik ki, TANAP layihəsi son illər ərzində nəinki ölkəmizdə, həm də regionda, Avropa qitəsində enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı olan məsələlər arasında ən böyük addımdır. TANAP layihəsinin təşəbbüskarı da Azərbaycan olmuşdur. Əminəm ki, TANAP layihəsini Azərbaycan öz tərəfdaşları ilə vaxtında icra edəcək və beləliklə, Avropanın enerji xəritəsi böyük dərəcədə dəyişdiriləcəkdir.”

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan hazırda nəinki özünün, eləcə də dünyanın enerji təhlükəsizliyi məsələlərinə öz layiqli töhfəsini verir. Dünya ölkələri, xüsusən də Qərbi enerji təhlükəsizliyi kimi ciddi problemlərlə üzlənən Azərbaycanla daha sıx əməkdaşlıq qurmağa marağını açıq şəkildə ortaya qoyub. İndi söhbət məhz Azərbaycanın fəal iştirakı ilə Xəzər-Qara dəniz-Aralıq-Baltik dənizləri və Avropa İttifaqı regionunda enerji əməkdaşlığının geniş formatı haqqında gedir. Təbii ki, neft-qaz amilinin ölkəmizin iqtisadi və siyasi həyatında strateji əhəmiyyəti və xüsusi yeri vardır.

Lakin Azərbaycan rəhbərliyi çalışır ki, ölkə iqtisadiyyatı neft əməliyyatından asılı olmasın. Buna görə də qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində ciddi addımlar atılır. Hazırda qlobal iqtisadi inkişafın gələcəyini müəyyənləşdirən texnologiyaların mənimlənməsi dünyanın aparıcı dövlətlərinin diqqət mərkəzindədir. Təsəffüf deyil ki, artıq dövlətlərin iqtisadi üstünlüyü məhz yeni texnologiyalara yiyələnməyə, onları mənimlənməyə gücdünə əsaslanır. Bir sözlə, iqtisadi qüdrəti müəyyən edən meyarlar, qazanılan makro və mikro iqtisadi göstəricilərin öndündə bu gün məhz həmin ölkələrdə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tutduğu yer və onun inkişafı dayanır.

Texnoloji proseslərin, innovasiyaların insanlara xidmət etdiyi, kor-

şaf və məsələnin çözülməsinə böyük töhfələr vermişdir. Yoxsulluğun azaldılması iqtisadiyyatın uğurlu diversifikasiyası, enerji gəlirlərindən səmərəli istifadə olunması, sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli şərait yaradılması, regionların inkişafına xidmət edən dövlət proqramlarının uğurlu reallaşdırılması və bu qəbildən olan digər addımlar sayəsində mümkün olmuşdur.

Azərbaycan iqtisadiyyatı müasir dövrdə şaxələndirmə, başqa sözlə, diversifikasiyası əsas element kimi tanınır. Diversifikasiya sözünün mənası ingilis dilində “diversification” termininə əsaslanır və əsasən məhsul çeşidinin genişləndirilməsi kimi başa düşülür. Bununla yanaşı, diversifikasiya anlayışı milli iqtisadiyyatın inkişafı xüsusiyyətlərini və istiqamətlərini xarakterizə etməklə, şirkət və birliklərin fəaliyyətlərini görə qruplaşdırılmasına vacib elementlərdən biri kimi özünü göstərir. Müasir şəraitdə ölkə iqtisadiyyatının dayanıqlı inkişafının başlıca istiqamətlərindən biri ayrı-ayrı istehsal sahələrinin diversifikasiyasıdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təsdiq etdiyi “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsi”ndə göstərilir ki, ölkə iqtisadiyyatının rəqəbatqabiliyyətliyini yüksəldməsi və innovasiyalaşdırılması üçün inkişaf istiqamətində milli istehsalçılara məhsullarına olan tələbatın daxili bazarda ciddi artırılması təmin olunması və xarici bazarların əldə olunması mühüm prioritet kimi qəbul edilmişdir. Dövlət başçısı bununla bağlı demişdir: “Biz bu gün inamla deyə bilərik ki, Azərbaycan öz iqtisadi potensialını şaxələndirə bilər. Hazırda qeyri-neft sektorumuz iqtisadiyyatımızın təxminən 65 faizini təmin edir. İxracatımızın böyük hissəsi hələ ki, neft və qazla bağlıdır. Bu da yaqin ki, indiki dövr üçün təbiiyir”.

Bu baxımdan ölkənin qeyri-neft sektorunun inkişafının sürətləndirilməsində əsas element kimi sənayenin, kənd təsərrüfatının, turizmin, İKT-nin və digər istehsal sahələrinin kompleks və sürətli inkişafı, ölkə iqtisadiyyatının müxtəlif sektorlarının potensialından səmərəli istifadə olunması, yüksək standartlara cavab verən milli məhsulların və malların istehsal şəbəkəsinin genişləndirilməsi, ixracçıonitlimli malların çeşidinin artırılması və qeyri-neft ixracatının cəmpəyininin şaxələndirilməsi, yeni xarici əmtəə bazarlarına çıxışın təmin olunması vacib şərtlərdəndir.

Hazırda respublikamızın dünyəli birliyi və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən dinamik inkişaf edən iqtisadiyyata və mühüm geost-

və həyata keçirilməsini zəruri edirdi. Son illərdə bu istiqamətdə həyata keçirilən layihələr və əldə olunan nəticələr haqiqətən fərəh doğurur. Heç şübhəsiz, ölkədə yaradılan sənaye parkları, aqroparklar, biznes fəaliyyətinin təşviqi və stimullaşdırılması ilə əlaqədar görülən işlər bu sektorun inkişafını daha da sürətləndirəcəkdir.

“Azərbaycan-2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasında 2020-ci ildə ölkədə ambadaşması üçün düşünülmüş kompleks tədbirlər həyata keçiriləcəkdir. Müasir dövrdə Azərbaycanda dövlətin əzəl sektora, qeyri-neft sahəsinə, həmçinin bank sektoruna sistemli dövlət dəstəyi mexanizmləri ilə yanaşması, nisbətən dayanıqlı iqtisadi siyasət formalaşdırılması bu qənaətdə gəlməyə imkan verir ki, növbəti illərdə müxtəlif real iqtisadi sektorların ixrac potensialının artırılması yollarının şaxələndirilməsi daha da sürətlənəcəkdir.

Ölkəmizdə təhsil, elm, mədəniyyət və ictimaiyyət sahələrində sürətli inkişaf edilir. Bu işlərin həyata keçirilməsində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESKO-nun və İSESKO-nun xəşmələri səfəri Mehriban xanım Əliyevanın əvəzsiz xidmətləri vardır. Onun rəhbərliyi ilə ölkəmizdə müxtəlif layihələr reallaşdırılmış, yeni səhiyyə ocaqları, məktəblər, uşaq bağçaları, qocalar evləri tikilib istifadəyə verilmişdir. Bütün bunlar isə xalqın maddi və mədəni səviyyəsinin yüksəlməsinə təkan vermişdir.

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən xüsusi qayğıya əhətiyə olan, kimsəsiz, valideyn himayəsindən məhrum, müəyyən mənada cəmiyyətin diqqətindən kənar qalan uşaqların təhsilinin, yaşayış şəraitinin təşkili, onların təhsil aldığı müəssisələrin maddi-texniki və tədris bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində də məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Əsas ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən böyük uğurla davam etdirilən xarici və daxili siyasət, gerçəkləşən iqtisadi doktrina belə deməyə əsas verir ki, Azərbaycan növbəti illərdə də siyasətinin davamı sayəsində hətərtərəfli inkişaf sürətini daha da artıracaq, həm regional, həm də global səviyyədə öz möhkəmləndirəcəkdir.

Arif ŞƏKƏRƏLİYEV,
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin kafedra müdiri,
Əməkdar elm xadimi,
professor